

Пам'яті Михайла Сергійовича Яременка

4 березня 2004 р. на 73-му році після важкої і тривалої хвороби пішов з життя видатний вчений-фізіолог у галузях водно-сольового обміну та бальнеології професор М.С. Яременко. Майже піввікова невтомна діяльність його як ученого створила заслужену популярність серед колег – наукових співробітників Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.

Дитинство Михайла Сергійовича пройшло в тяжких умовах Великої Вітчизняної війни. Залишившись сиротою, він пройшов першу життєву школу в дитячому будинку, а згодом став вихованцем Суворовського училища.

Тяга до знань і самовираження привела його в Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка. Михайло Сергійович почав свою наукову діяльність асистентом кафедри нормальної фізіології Вінницького медичного інституту, а весь його подальший творчий шлях пов'язаний з роботою в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.

У 1971 р. М.С. Яременко захистив докторську дисертацію, присвячену ролі гормонів нейрогіпофіза в регуляції обміну електролітів і води в залозах зовнішньої секреції, що стало завершенням циклу робіт з дослідження нейрорефлекторних впливів із травного апарату на сечовидільну функцію нирок і про рефлекторні зв'язки між шлунково-кишковим трактом і нирками – робіт, виконаних разом із професором Б.Є. Єсипенком.

Близкучі здібності та любов до обраної спеціальності швидко виділили М.С. Яременка серед співробітників, і після захисту докторської дисертації його призначили

спочатку керівником групи, а незабаром – завідувачем відділу з вивчення механізмів фізіологічної дії мінеральних вод, а згодом – завідувачем відділу фізіології водно-сольового обміну.

Очолований ним відділ вивчав склад і властивості мінеральних вод типу Нафтуса Трускавецького регіону. У співдружності з лікарями-курортологами м.Трускавець були досліджені бальнеоактивні компоненти води Нафтусі, описані умови їхнього виділення, вплив низки антропогенних факторів на її біологічну активність.

Більш ніж у 100 наукових публікаціях, включаючи монографію, авторські посвідчення і патенти на винаходи, знайшли відображення нові, оригінальні підходи до оцінки фізіологічної дії мінеральної води Нафтуса та її штучного сольового аналога.

Значне місце у творчій біографії М.С. Яременка займала робота над проблемою осмотичної регуляції іонно-транспортних процесів у епітеліальних тканинах. Науковому колективу відділу, керованому Михайлом Сергійовичем, удалося вписати нову сторінку в дослідженні фізіологічної ролі гастроінтестинальної гормональної системи в умовах споживання мінеральної води Нафтусі низькомолекулярних факторів кишкового генезу –інгібіторів і активаторів іонно-транспортних ферментних систем епітеліоцитів шлунково-кишкового тракту.

Заслуги Михайла Сергійовича Яременка відзначені присвоєнням йому звання професора (1994), лауреата Премії ім. О.О. Богомольця НАН України (1997) та Премії ім. Т.Торосевича ЗАТ «Трускавецькурорт» (2004, посмертно).

Тяжка хвороба перервала його наукові задуми, що залишилися незавершеними, але в літописі фізіологічної науки назавжди збережеться добре ім'я М.С. Яременка як відданого носія її «вічного вогню».